

**SKOLPORTENS PUBLIKATIONSSERIE FÖR
DOKUMENTERAT UTVECKLINGSARBETE**

NyPFiken
NPF-träffar
i grundskolan

FÖRFATTARE:

Helena Pålsson

Lovisa Östberg

SKOLPORTEN

UTVECKLA SKOLAN

1/2021

SAMMANFATTNING

DEN HÄR ARTIKELN beskriver hur Sigfridsborgsskolan arbetat för att elever med NPF-diagnos ska få sin röst hörd i skolan. Genom NPF-träffar ges eleverna möjligheten att delge varandra tips och erfarenheter. Eleverna lär sig mer om sig själva och sin diagnos samt skapar tillsammans en miljö utan stigmatisering. Ett av resultaten som detta arbete bidragit till är att eleverna fått en mycket större förståelse för sin egen och andras diagnoser. Stigmat har försvunnit och gruppen har byggt en vi-känsla där samtalsämnena kan vara svåra men mycket lärorika och djupa. Detta resultat ser vi genom att eleverna är med och påverkar skolans miljö tillsammans med pedagogerna så att det blir en skola för alla.

Helena Pålsson är speciallärare i svenska och förstelärare på Sigfridsborgsskolan i Nacka och grundare till NyPFiken.nu. E-post: helena.palsson@nacka.se

Lovisa Östberg är speciallärare i matematik på Sigfridsborgsskolan i Nacka och grundare till NyPFiken.nu. E-post: lovisa.ostberg@nacka.se

Denna artikel har den 22 februari 2021 accepterats för publicering i Skolportens artikelserie för dokumenterat utvecklingsarbete.

Fri kopieringsrätt i ickekommersiellt syfte för kompetensutveckling eller undervisning i skolan och förskolan under förutsättning att författarens namn och artikelns titel anges, samt källa: Skolportens artikelserie. I övrigt gäller copyright för författaren och Skolporten AB gemensamt.

Denna artikel är publicerad i Skolportens serie för dokumenterat utvecklingsarbete, "Utveckla skolan": www.skolporten.se/forskning/utveckling/

Aktuella Författaranvisningar & Skrivregler:
www.skolporten.se/forskning/skolutveckling/skolportens-utvecklingsartiklar/

Vill du också skriva en utvecklingsartikel? Mejla till redaktionen@skolporten.se

INNEHÅLL

INLEDNING	7
Syfte och frågeställning	7
METOD OCH GENOMFÖRANDE	9
Träff 1 – Skolstart.....	10
Träff 2 – Struktur 1.....	11
Träff 3 – Struktur 2.....	11
Träff 4 – vilka är vi.....	12
Träff 5 – Kompisar.....	12
Träff 6 – Jag	12
RESULTAT OCH DISKUSSION	15
REFERENSLISTA	17
BILAGOR	19
Bilaga 1: Koncentrationshöjande hjälpmedel från NPF-lådan	19
Bilaga 2: Siggan Bladet	21
Bilaga 3: NPF-rond.....	22

INLEDNING

UNDER FLERA ÅR har Sigfridsborgsskolan bedrivit NPF-träffar där elever från åk 4–6 medverkar. NPF står för neuropsykiatriskafunktionsnedsättningar och av dessa är adhd, autism och Tourettes syndrom de vanligaste. En funktionsnedsättning av detta slag beror på att hjärnan och nervsystemet bearbetar information på ett annorlunda sätt vilket kan påverka personen i en sådan omfattning att det blir en funktionsnedsättning (SPSM, 2020). I skolan är det viktigt att alla känner sig inkluderade och därför är det ett ständigt pågående arbete att skapa förutsättningar för detta. Likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Skolan ska ta hänsyn till elevernas olika förutsättningar och behov. I Läroplanen för grundskolan står det att läsa:

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper (Lgr 11, 2018)

Det finns olika vägar för eleverna att nå målen och skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av oli-

ka anledningar har svårigheter att nå dit. Med bakgrund till detta och många samtal i olika lärarlag vill vi, dela med oss av vårt arbete med NPF-träffar på Sigfridsborgsskolan (med vi och våra menas framöver i texten artikelförfattarna). Tankar om att samla elever med särskilda behov utifrån sina olika diagnoser började gro 2017. Det har varit en resa tillsammans med eleverna där de har varit delaktiga i utformningen av träffarna.

Utgångspunkten till projektet baseras på artikelförfattarnas antaganden och erfarenheter; att elever med NPF-diagnoser ofta känner sig annorlunda och ensamma med sin diagnos. Projektet vill medvetandegöra för elever med NPF-diagnos att det finns fler elever på skolan med liknande problematik. Elever kan gå i samma klass utan att veta om varandra och uppmärksamma den andres svårigheter eller anpassningar. Utifrån våra erfarenheter och observationer i olika klassrum gör många lärare ett enormt arbete med inkludering och anpassningar, ändå känner sig eleverna inte alltid inkluderade. Projektet utformades så att eleverna skulle ges möjlighet att träffas för att dela erfarenhet och utvecklas.

SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING

SYFTET MED DENNA artikel är att beskriva projektet “NPF-träff” som startades på Sigfridsborgsskolan i Nacka höstterminen 2017. Projektet har på många sätt utvecklats under åren och denna artikel presenterar hur projektet såg ut läsåret 2019/2020.

Frågeställningar:

- ★ om NPF-träffar ökar elevernas känsla av sammanhang och inkludering?

- ★ om elever med NPF-diagnos känner att de får gehör från skolan om deras tankar om sina behov i undervisningen?

METOD OCH GENOMFÖRANDE

MÅNGA ELEVER i den svenska skolan får sin diagnos under sina senare år i grundskolan. (Myndigheten för delaktighet, 2016). Ofta har det föranletts av ett beteende som varit utmärkande och i vissa fall även skapat en känsla av exkludering. Således kan eleverna ha en låg självkänsla och utanförskap, mycket på grund av sin diagnos. I de enskilda samtalen med dessa elever som vi möter i egenskap av speciallärare framkommer att de känner sig ensamma och annorlunda. De vet inte hur de ska bete sig för att ändra på detta. Lika många gånger pratar vi med lärare som upplever dessa elever som utmanande och krävande.

Med detta som bakgrund föddes idén om en gemensam plattform för elever med någon form av funktionsvariation. Det fanns ett behov av att utbyta erfarenheter och idéer, både mellan elever och mellan lärare och elev. Vad fanns det för olika tankar kring den enskilda diagnosen? Målet med en gemensam plattform var att få bort stigmat kring ordet diagnos, öka acceptansen hos den enskilda individen men även hos kamrater och vuxna.

I samtal med skolledningen bollades idéer om hur NPF-träffar skulle kunna arrangeras. För att öka elevernas självkänsla och känsla för inkludering valdes fysiska träffar. Att möta andra och få utbyta erfarenheter sågs som en styrka samt att tillsammans lära sig mer om sin egen och andras diagnoser. Skolledningen diskuterade risker med denna typ av träffar såsom att detta kunde skapa en exkluderande grupp och att känslan av utanförskap riskerade att stärkas. Metoden för projektet blev efter viss tveksamhet fysiska träffar. Skolan tog i ett första steg kontakt med samtliga vårdnadshavare till elever i åk 4–6 med en NPF-diagnos som gick på skolan under denna tid. I presentationen av projektet till vårdnadshavarna bad skolan om tillstånd att kunna prata med eleverna om deras diagnoser samt hur de bäst såg att skolan kunde

tillmötesgå dem. Sigfridsborgsskolan hade under samma period startat bokcirkel runt Ross Greenes (2016), bok "Vilse i skolan". På skolan implementerades samtalsmetoden och grundtanken *Barn gör rätt om de kan*, vilket vi idag fortfarande använder oss av.

NPF-träffarna har under åren utvecklats och träffarna är frivilliga. Det går även att delta passivt och vara inlyssnande kring samtalen som sker. Till varje träff får eleverna en personlig inbjudan där innehållet beskrivs, även vårdnadshavarna får hem information. Läsåret 19/20 hade 27 elever på Sigfridsborgsskolan åk 3–6 en NPF-diagnos. Träffarna är cirka 30 minuter och följer samma struktur vid varje tillfälle. Detta skapar trygghet, eleverna vet vad som förväntas och att deras tankar och åsikter tas tillvara. Träffen börjar med fruktstund och en tydlig genomgång med tidsangivelser och bildstöd över dagens upplägg. Varje träff har en rörelsepaus, ett huvudämne, en film och tid för diskussion. Den avslutas med en reflektion över träffens diskussioner och vad eleverna tar med sig, ofta genom att lämna en reflektion i en "brevlåda" som kan vara en exit ticket, där eleverna på en liten lapp eller via datorn enkelt får svara på en fråga om träffen. Det ger oss pedagoger en större förståelse inom olika områden som vi tar upp och den enskilda individens tankar och funderingar. Ett annat sätt är att de genom shout out svarar på en fråga om träffen. Här visas varje elevs svar på en projektor direkt, alla kan se svaren och det blir ett bra underlag för vidare diskussioner.

Ämnena för varje NPF-träff är noga strukturerade i en progressionstrappa. Valet av ämne är utifrån elevernas behov. Många elever känner att skolstarten är påfrestande och har behov av att prata om den. Därefter följer andra strukturer som är vanligt förekommande i skolan och som många elever har svårt att förstå eller behöver få anpassningar för. Det har visat sig vara viktigt att prata om dessa strukturer,

därför ägnas två träffar till detta. Under våren däremot, då strukturer ofta blivit en vana kan eleverna i större utsträckning dela med sig av sig själva, sina erfarenheter av sin diagnos och sitt vardagliga liv. Sista träffen utgår från individen själv. Eleverna i gruppen känner sig trygga med varandra och klimatet är inbjudande för att dela med sig av även sina tuffare erfarenheter.

För att alla pedagoger ska få kännedom om det som diskuteras på NPF-träffarna och det viktiga inkluderingsarbetet som sker skapades SIGGAN BLA-

DET, (bilaga 2), (Sigfridsborgsskolan 2020). SIGGAN BLADET är en kanal ut till verksamheten.

NPF-träffarnas projekt-trappa, i sex områden;

- ★ Skolstart
- ★ Struktur 1
- ★ Struktur 2
- ★ Vilka är vi?
- ★ Kompisar
- ★ Jag

TRÄFF 1 - SKOLSTART

PÅ SIGFRIDSBORGSSKOLAN BYTER eleverna klass när de byter stadiet. Detta skifte har en god struktur och skolan har rutiner för detta genom teamarbete mellan skola och fritids för att skapa bra klassammansättningar. De nya klasserna träffas under våren vid flera tillfällen i sina nya klassrum med mottagande lärare. Eftersom både låg- och mellanstadiet finns på skolan kan kontinuerliga överlämningar och uppföljningar ske. Trots detta gedigna arbete känner sig många elever vilna. Elever vittnar om viss oro inför läsårsstart även de år

som de inte ska byta stadiet. Elever till åk 4 får nya rutiner, den trygga invanda miljön som man lämnade inför sommarlovet har strukturerats om. Ibland kan förändringar som ett ommöblerat klassrum eller en ny lärare kännas oöverkomligt.

På Sigfridsborgsskolan startar varje läsår med två veckor av lära känna-övningar, med fokus på Lika-behandlingsplanen (Sigfridsborgsskolan 2019a), Plan mot kränkande behandling (Sigfridsborgsskolan 2019b) och fler strategidokument som grundar sig

på Kap 1 och 2 i Läroplanen (Lgr 11, 2018). Klasserna arbetar tillsammans med arbetsklimat och strukturer, både teoretiskt i klassrummet och praktiskt ute på rast. Även om detta arbete blir genomarbetat av samtliga klasser finns det elever som inte inkluderas eller som känner att deras behov inte blir tillfredsställda. På den första NPF-träffen som sker i septem-

ber, diskuterar eleverna i gruppen hur dessa veckor varit och kommer med förslag på förbättringar till pedagogerna. Det är viktigt att fånga upp detta från eleverna så tidigt som möjligt så att man kan "göra om och göra rätt", alla skall både vara och känna sig inkluderade.

TRÄFF 2 - STRUKTUR 1

DENNA TRÄFF SKER i oktober då eleverna har gått i skolan några veckor. Den vardagliga skolstrukturen är nu på plats och eleverna ges tillfälle att reflektera över hur strukturen anpassats utifrån deras behov. På träffen går vi igenom gruppens gemensamma digitala plattform, Classroom, här läggs arbetsmaterial och filmer upp, eleverna i gruppen kan också få kontakt med varandra här. Tillsammans med eleverna pratar vi på träffen om bildstöd, längden på genomgångar, lektionsupplägg, vad som passar var och en och att alla är olika samt vad detta innebär för en hel klass. Vi visar olika individuella scheman, hur en extra paus på lektionen kan se ut och eleverna uppmuntras att dela med sig av sina erfarenheter. Alla är olika och tar in

information olika sätt. Var och en behöver bli medveten om hur man tar in kunskap på bästa sätt. Wiliam (2013) menar att om eleven är mer delaktig till att äga sitt eget lärande kommer hen kunna åstadkomma förbättringar i sina prestationer.

Tillsammans har vi diskussioner över det som är en utmaning i klassrummet. Medan eleverna delger varandra skriver vi lista på minus och plus t.ex. bestämda platser hamnar på plussidan, likaså att instruktioner är uppdelade i skriftligt och muntligt och att blanda pappersuppgifter och datauppgifter. På minussidan hamnar redovisningar i stora grupper, långa prov, långa genomgångar och att man får gå när man är klar vid prov.

TRÄFF 3 - STRUKTUR 2

VID SISTA TRÄFFEN för höstterminen, i december, samtalar vi igen med eleverna om matsalsstruktur, hur man som elev bemöts. Skolans kock kommer på besök och presenterar sig och hela sin personal. Han berättar om vikten av allsidig kost, om önskekost och hur man får tillgång till den. Vidare pratar han om att det är många elever på liten yta och att all personal i matsalen behöver veta olika elevers behov. Diskussionen om matsalsstruktur är ett hett ämne. Flera i gruppen tycker det är skönt att få berätta hur de önskar ha det i matsalen för att det skall fungera för just den.

På Sigfridsborgsskolan är varje klassrum utrustad med en NPF-låda. I denna låda finns skärmar, sittkuddar, penngrepp, läslinjal men också koncen-

trationshöjande hjälpmedel som sand, lera, plus-plus, trängels, labyrintgrytlapp och skumgummitärning (se bilaga 1). NPF-lådan har en grunduppsättning av material och om lärarna sedan behöver utöka den med mer material får de självklart köpa in mer. På denna träff visas lådans innehåll, vi diskuterar med eleverna hur materialet används och vad syftet med materialet är. Olika material passar i olika ämnen vilket eleverna gör oss vuxna medvetna om. Eftersom träffen inträffar precis före jul finns det en önskelista om nya saker till lådan.

TRÄFF 4 – VILKA ÄR VI

FÖRSTA TRÄFFEN FÖR vårterminen sker i januari. Nu bjuds även elever i åk 3 in till träffen. Det har fungerat bra att de kommer in i en redan satt grupp där trygghet och strukturen finns. Detta underlättar för dessa elever inför åk 4 då det är mycket annat som blir nytt. Under träffen pratar vi om de olika diagnoserna som är representerade i gruppen. Under träffen visas en film från Attention om adhd (Attention play, 2016a). Utifrån filmen diskuteras diagnoserna som superkrafter och vad som gör mig unik, vilka fördelar/nackdelar jag har och hur jag kan dra nytta av att lära mig använda mina superkrafter på rätt sätt. Många elever är nya i sin diagnos medan andra har längre erfarenhet.

Skolans psykolog är med under träffen, dels för att bekanta sig med elever, dels för att svara på frågor och vara med i funderingar som ligger eleverna nära. Många funderar utan att ha någon att prata med, i denna grupp känner eleverna sig trygga och vet att alla har olika mycket i sina "ryggsäckar", de samtalar ofta fritt och vägleder varandra. En funktionsvariation är inte en sjukdom utan ett annat sätt att uppfatta omvärlden, det är inte en ursäkt till ett beteende men en orsak till hur jag handlar annorlunda i olika situationer.

TRÄFF 5 – KOMPISAR

VI PRATAR TILLSAMMANS med eleverna om vad en bra kompis är. Eleverna får prata om ordet "kompis", "vän", "bekant". Hur kan man få kontakt både på skolgården och på fritiden? Vilken inledningsfras har ni när ni vill ta kontakt med någon på skolgården?

Denna träff sker i mars, då många elever börjar röra sig mer utomhus på fritiden. Flera elever är ensamma under eftermiddagarna och behöver höra hur andra barn gör för att få kontakt. Ibland är det den vuxnes frustration som tvingar eleven till att träffa andra, då det kan ses som något "fult" att vara ensam. Det framkommer också att elever ofta väljer att vara ensam, istället för att fråga om den får delta eftersom man är rädd för ett nej.

Gruppen får besök av vår rörelsepedagog och hon berättar om rastverksamhet är på skolan. Hon har oli-

ka aktiviteter varje dag och annonserar detta ute på skolgården. Elever har även möjlighet att ansöka till att vara rastledare och ha en egen aktivitet under en vecka. Rörelsepedagogen är med och stöttar, plockar fram och hjälper till vid behov. Elevledarna har västar för att visa att de är ledare. Elever med NPF har uppskattat rörelsepedagogens arbete då det är lätt att följa med i regler och det finns en vuxen som styr. Det har även skapat en trygghet att eleven alltid vet att det finns något att göra på skolgården. Genom denna rastverksamhet har flera elever hittat andra att vara med, både på rast och efter skoltid. Träffen avslutas med att gruppen tittar på en film om ASD från Attention (Attention Play, 2016b).

TRÄFF 6 – JAG

INFÖR SKOLÅRSSLUTET, i maj, berättar eleverna om sig själva, vem är jag och vad vill jag att andra ska veta om mig och min diagnos? Detta är ett tungt ämne och vid denna träff sitter gruppen i ring. För

att komma i stämning lyssnar vi till ett klipp där Anki Sandberg (Klartext, 2017), ordförande i Attention, pratar om hur det kan vara för elever med NPF i skolan och om hur pedagogerna kan missuppfatta

eleven. Efter detta får eleverna prata om sina tankar om sin diagnos, hur de själva fick reda på den, vad de vill att skolan, kompisar, släkt ska veta om diagnosen. Vi upplever att elever vill dela med sig och när någon börjar prata vill fler berätta om sina upplevelser. Några elever reflekterar först nu, hur de tidigare missuppfattats eller skämdes över sin diagnos. Någon berättar att föräldrarna skämdes men när de pratat om detta hemma blev diagnosen legitim och förståelsen ökade. Många som berättat för sina kompisar om sin diagnos har fått positivt gensvar och har fått en större förståelse även vid konflikter över sitt beteende. Vi pratar om det vi tagit upp tidigare, att diagnosen inte är en ursäkt men många gånger kan vara en förklaring till ett oönskat beteende. Vi ser på *Attentions* film tillsammans med eleverna som handlar om barns röst i vården (*Attention Play*, 2017) och vad barn har rätt att veta av sin läkare.

Tillsammans utvärderar vi läsårets NPF-träffar och låter eleverna genomföra en enkät. Enkäten görs via ett Googleformulär och ger eleverna möjlighet att både genom en skala ge återkoppling på träffarna men även i text mer utförligt beskriva och resonera om träffarna.

Eftersom det är sista träffen tillsammans med åk 6 är det också ett litet firande där eleverna får en liten present i form av en nyckelring med träffarnas innehåll och sina unika diskussionsbidrag. Materialet till nyckelringen samlar vi på oss under hela perioden som eleven är med i gruppen vilket för många elever är redan från åk 3 till åk 6. Många elever uppskattar att se tillbaka på sina första tankar om sig och sin diagnos och att det skett en utveckling av deras egna upplevelser. Erfarenheterna har stärkt dem och vi har gemensamt rustat eleverna för en tryggare framtid tillsammans med sina superkrafter.

RESULTAT OCH DISKUSSION

VI FORMULERADE TVÅ frågeställningar gällande projektet där målet var att undersöka om NPF-träffarna som bedrivs på skolan ökar elevernas känsla av sammanhang och inkludering, samt om elever med NPF-diagnos känner att de genom träffarna får gehör från skolan om sina tankar om sina behov i undervisningen. Svaret på dessa två frågor menar vi är ja, vi kommer nedan att försöka besvara dessa frågor.

Utifrån enkätsvar kan vi se att eleverna uppskattar träffarna och att de vill fortsätta med samma antal träffar eller fler träffar varje termin. Detta visar att träffarna fyller sitt syfte. Vi kan även konstatera att eleverna kommer frivilligt och att antalet deltagare från åk 6 ökat. En anledning till att åk 6 eleverna har ökat, kan bero på att stigmat avtagit, att man inte längre känner sig ensam med sin diagnos och det finns flera elever med en NPF-diagnos i årskurs 6. Vi ser en styrka i att bjuda in elever från åk 3 till vårterminen eftersom gruppens struktur redan finns och att dessa elever kommer att ha många andra förändringar till åk 4. Det är även flera positiva gensvar från elever som spontant frågar om nästa träff, både då vi ses på skolgården och i korridoren. Vårdnadshavare har återkopplat till oss att de pratat om träffen hemma. En vårdnadshavare har delat med sig av NPF-träffsformen till sin "nya" skola som ett bra forum som Sigfridsborgsskolan skapat.

Genom SIGGAN BLADET ser vi att samtalen i lärarkollegiet om inkludering har ökat. Pedagogerna blir varse om vilka ämnen som tagits upp på träffen, samt kan fortsätta med det inkluderande arbetet. Flera pedagoger pratar med varandra om hur de bemöter och löser olika behov i sina klassrum.

På träff 3, då NPF-lådans användning diskuteras, framkommer det att den utnyttjas väl och att elever och lärare är förtrognas med innehållet och hur det bäst ska användas. I den fortsatta utvecklingen av att

säkra generella anpassningar vill vi införa NPF-ronder (se bilaga 3). På ronderna tänker vi oss att vi besöker samtliga klassrum under en termin och att vi observerar elevernas miljö såsom hall, klassrum, bildstöd, genomgångar osv. Detta blir till en kvalitetssäkring så att elevernas behov utifrån NPF-träffarnas diskussioner tillgodoses. Genom att ha en skola som vilar på en hög grad av ledning och stimulans, kan vi se allas olikheter som en tillgång och styrka. I ett klassrum med hög acceptans av olikheter behövs färre extra anpassningar, läraren kan fokusera på generell lärmiljö. Genom att lyssna till eleverna med funktionsvariation och ta till sig av deras erfarenheter och tankar kring sitt eget lärande, hur de lär sig bäst, vad som är ett stöd och vad som inte är det, förstår de vuxna runt eleven hur de tar till sig kunskap på bästa sätt i olika situationer. Sigfridsborgsskolan har gjort det till ett gemensamt arbete istället för att låta varje lärare anpassa miljön, verksamheten och omfånget utifrån sina egna tankar kring elevens förutsättningar.

Många av NPF-elevernas utmaningar är att de behöver förberedas vid schemabrytande aktiviteter. Genom NPF-träffarna har eleverna upplyst oss om hur deras behov med relativt enkla medel kan tillgodoses. Ofta handlar det om att eleven behöver förberedas enskilt och läraren visar eleven att den är medveten om behovet som finns.

Genom att använda Classroom mer frekvent och förbereda eleverna mer hoppas vi att de kan vara mer förberedda för träffens samtalsämne. Genom Classroom ökar möjligheten för varje elev att uttala sig mer om vad skolan kan förbättra för dem. Alla elever kanske inte vågar prata på den fysiska träffen och det kan även handla om att de i efterhand kommer på något som de vill tillägga till träffens diskussion.

För att hjälpa eleverna och ge dem ett verktyg där de kan planera och strukturera sin vardag, både

för skola och fritiden. Har vi under utveckling tänkt skapa en digital kalender där de själva kan lägga in avvikelser eller strukturer som de har behov av. Till hjälp har vi involverat skolans IT-pedagog. Detta arbete blir en brygga mellan hem och skola och lägger en grund för att visualisera kommande händelser för eleven. Anteckningar som "simning" följs av text när det är dags att packa, vad som skall packas samt påminnelse för eleven att förbereda sig för händelsen.

På Sigfridsborgsskolan vägleds alla av våra fantastiska ledord: "Lika unika – allas lika värde". Skolans personal ser alla elever utifrån den enskilda individen, anpassar undervisningen och dess omfång för att alla ska nå så långt som möjligt.

REFERENSLISTA

- ★ Attention Play (2016a). *Vad är ADHD?* <https://www.youtube.com/watch?v=OFQMowrd2ms> [2020-01-24]
- ★ Attention Play (2016b). *Vad är ASD?* <https://www.youtube.com/watch?v=r1LyFDH-p6k> [2020-04-12]
- ★ Attention Play (2017). *Barns röst i vården*. <https://www.youtube.com/watch?v=d4licbOl3ZU> [2019-09-27]
- ★ Greene, R. W. (2016). *Vilse i skolan: hur vi kan hjälpa barn med beteendeproblem att hitta rätt*. 3. [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur
- ★ Klartext (2017). *Har fåglar vårkänslor?* [radioprogram]. Sveriges Radio, P1, 4 juni
- ★ Lgr 11 (2018). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet*. Skolverket rev. 2018
- ★ Myndigheten för delaktighet (2016). *En jämställdhetsanalys av levnadsvillkor och delaktighetsmöjligheter – för personer med funktionsnedsättning 2016:2*. Myndigheten för delaktighet: Sundbyberg
- ★ Sigfridsborgsskolan (2019a). *Likabehandlingsplanen (internt material)*. Nacka: Sigfridsborgsskolan.
- ★ Sigfridsborgsskolan (2019b). *Plan mot diskriminering och kränkande behandling (internt material)*. Nacka: Sigfridsborgsskolan.
- ★ Sigfridsborgsskolan (2020). *SIGGAN BLADET (internt material)*. Nacka: Sigfridsborgsskolan.
- ★ Specialpedagogiska skolmyndigheten (2020). *Vad är neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF)*. <https://www.spsm.se/funktionsnedsattningar/neuropsykiatriska-funktionsnedsattningar-npf/vad-ar-neuropsykiatriska-funktionsnedsattningar-npf/> [2020-09-12]
- ★ Wiliam, D. (2013). *Att följa lärande: formativ bedömning i praktiken*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur.

BILAGOR

BILAGA 1: KONCENTRATIONSHÖJANDE HJÄLPMEDEL FRÅN NPF-LÅDAN

NPF-låda

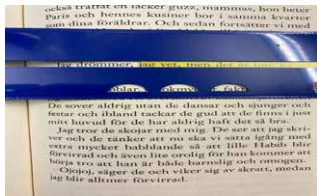

Hörselkåpor för att avgränsa yttre stimuli

Taktila hjälpmedel:
lera, koosboll, triangels,
bitring, skumgummikub,
tyglabyrintmed kula

Läslinjal

Penngrepp

Sittkudde

Gummiband för fotaktivitet

Fotrulle med pigg

SIGGAN BLADET

Januari 2020

Vårterminen är i gång och nu har vi haft vår första träff. Ny plats i rörelserummet, vilket var väldigt bra med utrymme.

Anna PG berättar om sina tankar kring sin förskole/skoltid. Hur hon hade velat att vuxna vetat om vad som var svårt.

<https://www.instagram.com/p/BvQ8NfPhVPH/>

Dagens team var "Hur jag berättar för andra om min diagnos" Detta var inte en lätt uppgift, men alla tog den seriöst och skrev ner sina berättelser om när, till vem och hur det kändes.

Att få delge varandra var både spännande och intressant, det var många liknande svar.

Sedan bjöds eleverna in till en skaparträff den 12/2 kl 14:30 i textilsalen. Där kommer vi tillsammans att skapa "labyrintlappar" till NPF lådorna.

Hur är det att berätta om sin diagnos för någon annan?

"När jag berättade om min diagnos för en kompis, sa hon bara OMG det har jag också. Det kändes väldigt skönt".

"Först var det svårt att veta hur man ska berätta, men efteråt känns det som en befrielse".

"När man berättat för kompisar så känns det så skönt"

"Mina föräldrar har hjälpt mig att berätta för mina tränare så att de vet, det känns bra"

Sigfridsborgsskolan

Klass: _____

Undervisande lärare: _____

NPF-ROND 19/20

Pedagogisk miljö

	HÖST	VÅR
Tillgänglig NPF-låda	_____	_____
Dagens schema synligt	_____	_____
Lektionsstruktur synligt under lektionen	_____	_____
Färgkodade mappar	_____	_____
Visar eller säger läraren hur lång genomgången är?	_____	_____
Hur länge förväntas jag arbeta med en uppgift?	_____	_____
Vad gör jag sen?	_____	_____
Med vem ska jag arbeta?	_____	_____
Vad behöver jag ha?	_____	_____
Varför gör jag detta?	_____	_____
Vart ska jag vara?	_____	_____
Bildstöd för arbetet	_____	_____

Tidsangivelse för
lektionen

Anpassat material/egen
genomgång

Fysisk miljö

Struktur i klassrummet med
bildstöd

Bilder utanför klassrummet på tex toalett,
skoställ...

Placering av
elev

Tillgång till
skärmar

Tydliga klassrumsregler för tex sofftid,
innerast...

Social miljö

Tydlig struktur för social kommunikation i
klassrummet

Bestämda platser i
klassrummet

Bestämd plats i
matsalen

Bestämd krok i
hallen

Vem går med oss till
lunchen

Vem är ute med oss på
rasten

Vem ska jag prata med vid
pararbete/grupparbete

Schema med bildstöd för
fritidsaktiviteter/rast

Andra Extra Anpassningar:

Anteckningar:

SKOLPORTEN